

Dış ticaret açığındaki genişleme sürdü...

Mayıs'ta bir önceki yılın aynı ayına göre ihracat %12,5 artarken, ithalat %21,7 ile hızlı yükselmiştir. Böylece, bu dönemde dış ticaret açığı yıllık bazda %43,3 oranında genişleyerek 7,3 milyar USD olmuştur. İhracatın ithalatı karşılama oranı da %65,1 ile yaklaşık iki yılın en düşük düzeyine inmiştir.

2017 yılının ilk beş ayı itibarıyla ise, ihracat %9,5, ithalat %11,2 oranında artmıştır. Bu dönemde dış ticaret açığı %15,7 genişleyerek 24,8 milyar USD düzeyinde gerçekleşmiştir.

Dış ticarete TL kullanımı artıyor.

TL üzerinden yapılan ihracat Ocak-Mayıs döneminde bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %113 oranında artarken, ithalattaki artış %24 ile daha sınırlı düzeyde kalmıştır.

İhracatta ulaşırmaya ilişkin sektörler ön planda...

Toplam ihracatımız içinde yaklaşık %16 ile en fazla paya sahip olan motorlu kara taşıtları Mayıs'ta da ihracatı destekleyen en önemli kalem olmuştur. Motorlu kara taşıtlarında bu dönemde yıllık bazda 523 milyon USD tutarında artış kaydedilmiştir.

400 milyon USD'lik artışla ihracattaki yükselişe en büyük ikinci katkıyı sağlayan kalem ise hava taşıtları ile bunların aksam ve parçaları olmuştur. Geçtiğimiz yıl içinde aylık ortalama 60 milyon USD civarında ihracatı yapılan söz konusu kalemlerde Mayıs'ta yapılan ihracatın 452 milyon USD'ye çıkması dikkat çekmektedir. Nisan ayında da hava taşıtları ile bunların aksam ve parçaları ihracatı 157 milyon USD ile geçtiğimiz yıla kıyasla oldukça güçlü bir performans göstermişti. Bu kalemlerle ilişkili olan diğer ulaşım araçlarının imalatı Nisan ayında sanayi üretimine 2,1 puan ile önemli katkıda bulunmuştur.

Mayıs'ta metal fiyatlarındaki yükselişin de etkisiyle demir ve çelik ihracatındaki artış da sürmüştür. Sektörün ihracatı yıllık bazda 241 milyon USD artarak ihracat kalemleri arasında üçüncü en yüksek artışa imza atmıştır.

AB'ye yapılan ihracat %4,4 arttı.

Mayıs'ta Avrupa Birliği ülkelerine yapılan ihracat dolar bazında %4,4 oranında artarken, euro bazında yükseliş %7'nin üzerinde gerçekleşmiştir. Yılın ilk beş ayı itibarıyla da benzer bir eğilim izlenmiştir.

Toplam ihracatımız içinde yaklaşık dörtte birlik bir paya sahip olan Yakın ve Orta Doğu ülkelerine yönelik ihracat Mayıs'ta

%18,7 ile hızlı artmıştır. Birleşik Arap Emirlikleri'ne yapılan altın ihracatının bu gelişmede etkili olmaya devam ettiği görülmektedir.

Güçlü altın ithalatı...

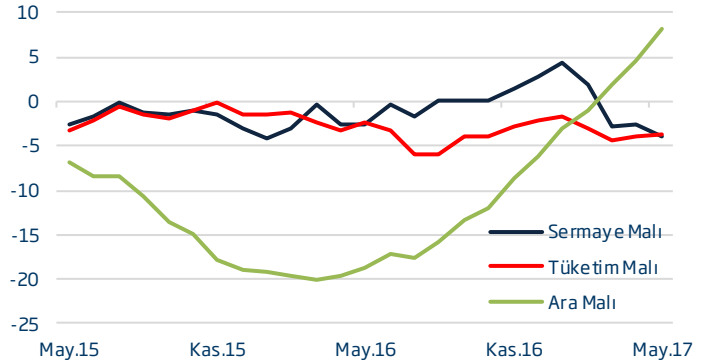
Mayıs'ta altın ihracatı yıllık bazda azalırken, altın ithalatı hızlı artmıştır. Bu durum dış ticaret dengesini olumsuz yönde etkilemiştir. Yılın ilk beş ayı için de benzer bir durum söz konusu olmuştur. Bu dönemde altın ithalatı 4,3 milyar USD artarken, altın ihracatı 931 milyon USD azalmıştır.

Enerji ithalatındaki artış devam etti.

Mayıs'ta ham petrol ithalatı miktar bazında bir önceki yıla kıyasla %22,9 artış kaydetmiştir. Petrol fiyatları da aynı dönemde %7,4 yükselmiştir. Bu durum, Türkiye'nin enerji faturasının Mayıs'ta yıllık bazda %38,4 oranında yükselmesine neden olmuştur. Ara malı ithalatındaki artış da bu paralelde hız kazanmaya devam etmektedir.

Geniş Ekonomik Sınıflandırmaya Göre İthalat

(12 aylık kümülatif, yıllık % değişim)

Dış ticaret dengesi üzerindeki riskler dengeli...

Petrol fiyatlarının üretici ülkelerin aldıkları önlemlere rağmen düşük seviyelerde kalması Türkiye ekonomisi için olumlu bir gelişme olarak değerlendirilmektedir. Buna ek olarak, ihracatımızı ağırlıklı olarak euro, ithalatımızın büyük bir bölümünü dolar üzerinden gerçekleştirdiğimiz dikkate alındığında euronun dolar karşısında değer kazanacağına yönelik beklentilerin son dönemde güçlenmesi de dış ticaret dengesi açısından iyimser bir tablo çizmektedir. Altın ticaretinin olumsuz etkisinin sürmesine karşın, petrol fiyatlarının yataya yakın bir seyir izleyeceği ve dış talebin olumlu bir performans sergilemeye devam edeceği varsayımı altında dış ticaret dengesi üzerindeki risklerin büyük ölçüde dengeli olduğunu düşünüyoruz.

Dış Ticaret Dengesi

(milyar USD)

	Mayıs		Değişim (%)	Ocak-Mayıs		Değişim (%)
	2016	2017		2016	2017	
İhracat	12,1	13,6	12,5	58,7	64,3	9,5
İthalat	17,2	20,9	21,7	80,2	89,1	11,2
Dış Ticaret Dengesi	-5,1	-7,3	43,3	-21,5	-24,8	15,7
Karşılama Oranı (%)	70,4	65,1	-	73,2	72,1	-

Kaynak: TÜİK, Datastream

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem - Bölüm Müdürü
izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Hatice Erkiletlioğlu - Müdür Yardımcısı
hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

İlker Şahin - Uzman
ilker.sahin@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman
eren.demir@isbank.com.tr

Dr. Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman
kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.
gamze.can@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.